

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Razred 37 (2)

Izdan 1 aprila 1933.

PATENTNI SPIS ŠT. 9818

Opekarna Lajtersberg, Košaki pri Mariboru, Jugoslavija.

Votla opeka.

Prijava z dne 11. januarja 1932.

Velja od 1. avgusta 1932.

Dosedaj poznane vrste votle opeke v veleformatu imajo sledeče nedostatke:

a) Format in oblika sta taka, da so za vezanje zidovja, osobito pa za vezo na oglih potrebne posebne oblike, ali pa se mora razen teh za to še uporabljati navadna zidna opeka.

b) Dajo se težko razdeliti na polovice ali tričetrtine, ne da bi ostalo radi razloma več neuporabljivih odpadkov.

c) Večinoma nimajo dovolj trdnosti, ali pa so še vedno pretežke in se ne prilagodijo normalnemu formatu zidne opeke.

Omenjeni nedostatki naj se torej odstranijo s posebno, enotno votlo opeko po predležeči iznajdbi in sicer tako, da se ji da format, ki se sklada z ozirom na dolžino in širino z običajnim normalnim formatom zidne opeke. Istotako dobi enako višino kakor širino, da je prerez kvadratičen. Poprečne vmesne opore za porazdelitev votlih prostorov ležijo navpično na dolžinske strani in znaša debelost poprečnih opor in sten 6 do 8% od dolžine opeke.

V slikah je predočena votla opeka po predležeči iznajdbi v treh različnih izvedbah glede na obliko in sicer perspektivno v liku 1, 2 in 5, v liku 3 in 4 pa dve zaporedni legi vezanja opeke na oglu od zgoraj gledano.

Dolžina (L, lik 1) in širina (B) votle opeke odgovarja oni navadne zidne opeke (v Jugoslaviji na pr. $L = 290$ mm, $B = 140$ mm), širina (H) votle opeke pa odgovarja dvojni višini navadne zidne opeke, povečane za debelost mortne fuge (v Jugoslaviji na pr. $2 \times 65 + 10 = 140$ mm),

tako da je višina (H) votle opeke istotako enaka širini (B) zidne opeke.

Debelost sten (S) votle opeke kakor tudi poprečnih vmesnih opor (S_1 , M, S_2) odgovarjajo ca. 6 do 8% dolžine opeke (v Jugoslaviji 20 do 24 mm), tako, da doseže votla opeka dovolj trdnosti za obremenitev, ker je samo $1/3$ votlin.

Vsled okolnosti, da je širina votle opeke enaka višini, je pri vezanju zida na oglu dana mogočnost, da se lahko vsak čas uporablja kot opeka na oglu z neluknjastimi, torej polnimi zunanji stranmi, ako se votlo opeko prevrne za 90° , kar se je predočilo z likom 3 in 4, kjer se vidi dve zaporedni legi opeke od zgoraj. Zato tudi od zdaj naprej ni več potrebno kakor pri dosedanji luknjasti opeki, da se uporabijo za vezo na oglih drugi formati opeke ali pa celo normalna zidna opeka.

Da se votla opeka lahko in hitro razdeli v polovice ali četrtine, se lahko opremi srednjo oporo (M) ali pa vse tri poprečne opore (S_1 , M, S_2) z ozkim vrezom (N). Pri razdelitvi opeke z zidarskim kladivom se razlomi opeka po dolžinski smeri vresa (N) in tvorijo gladke ploskve istega zunanje stene posamezne dele opeke, tako, da ne nastane nobenih odpadkov radi razdelitve. V liku 2 prikazane druge oblike votle opeke imajo vse tri opore (S_1 , M, S_2) vrez po sredini (N), dočim ima v liku 5 samo srednja opora (M) vrez po sredini (N).

Da se pri odsekanju zunanje četrtine opeke za tretjo omenjeno obliko vendar dobijo tričetrtinske opeke, ki se lahko uporabljajo za zunanjo steno, sta dve stran-

ski poprečni vmesni opori (S_1, S_2) urejeni tako simetrično k srednji opori (M), da pridejo njih zunanje strani (A_1, A_2) natančno v razdaljah, ki odgovarjajo četrtinam opeke.

V svrhu lažje razdelitve opeke v polovice in tričetrtine in preprečenja odpadkov radi razloma, sta obe nepreluknjani dolžinski strani votle opeke po obliki v liku 5 opremljeni s poprečnimi žlebiči (R) v razdalji, ki odgovarja četrtinam opeke.

Žlebiči se tudi lahko napravijo pri obliki lika 1 in 2.

Pri vseh navedenih oblikah votle opeke po predležeči iznajdbi se doseže s tem, da je format večji in da se lahko uporabi opeka tudi za 90° obrnjena, zato brez od zunaj vidljivih votlin, bistveno zmanjšanje potrebnega delovnega časa pri zidanju (lažje sklesanje opeke, manjša uporaba morta, samo ena vrsta opeke, lahka veza na oglih i t. d.), to se pravi, gradbeni stroški se zmanjšajo.

Patentne zahteve:

1. Votla opeka, s tem označena, da je njena dolžina (L , lik 1) in širina (B) enaka oni zidne opeke, njena višina (H) pa enaka njeni širini (B), da ima tri navpične k dolžinski strani ležeče poprečne opore (S_1, M, S_2), da je njih materijalna debelost

kakor tudi debelost na stenah (S) 6 do 8% dolžine opeke, v svrhu zmanjšanja delovnega časa pri zidanju, s tem, da je večja in da ima tako obliko, ki se lahko uporabi, če se prevrne, tudi za vezo na oglih.

2. Izvedba oblike votle opeke po zahtevi 1, s tem označena, da je srednja vmesna opora (M , lik 2) sama, ali da so vse tri poprečne vmesne opore (S_1, M, S_2) opremljene z ozkim srednjim vrezom (N) s tem namenom, da se votla opeka lahko in hitro razdeli v polovice ali tričetrtine s porabljivimi lomilnimi ploskvami.

3. Izvedba oblike votle opeke 2, s samo na sredini vrezano poprečno oporo, označena s tem, da sta urejeni obe stranski poprečni opori (S_1, S_2 , lik 5) simetrično k srednji poprečni opori in sicer tako, da pridejo njih vanjske strani (A_1, A_2) natančno v razdalja, ki odgovarjajo četrtinam opeke, v to svrhu, da se dobi pri odsekanju ene vanjske četrtine opeke tričetrtinsko opeko z uporabljivo lomilno ploskvo.

4. Izvedba oblike votle opeke po zahtevah 1 do 3 s tem označena, da ima na obeh polnih dolžinskih straneh žlebiče (R , lik 5), ki odgovarjajo razdaljam četrtinske opeke v svrhu lažje razdelitve votle opeke v polovice in tričetrtine.

Fig. 1.

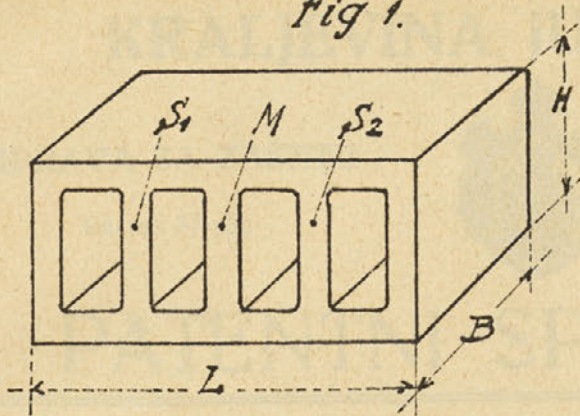

Fig. 2.

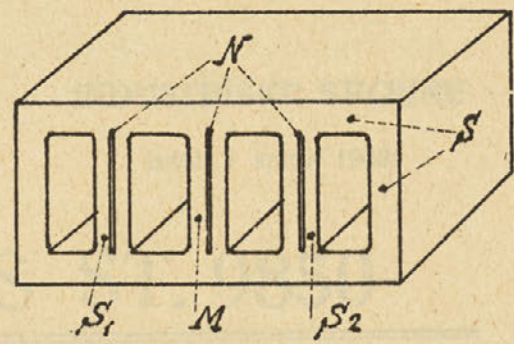

Fig. 3.

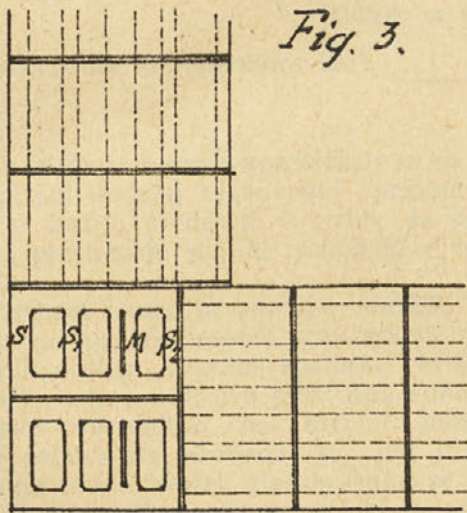

Fig. 4.

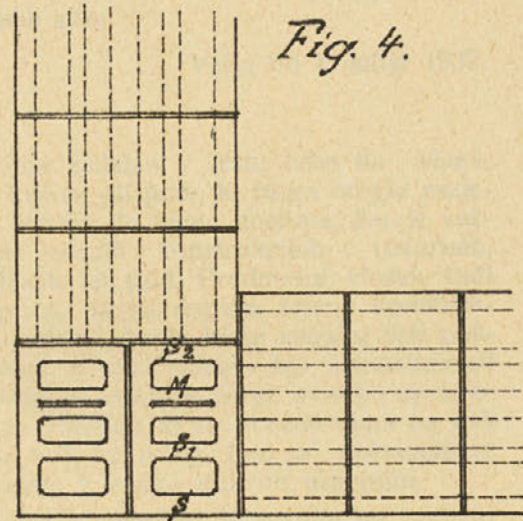

Fig. 5.

